

Entre artistes, al voltant de Suzanne Valadon, per Gregor Siles

Gregor Siles, historiador

Molen les relacions entre artistes quan els inspiren per crear, com el retrat del músic Erik Satie realitzat per la pintora Suzanne Valadon (1893) sent amants.

Quan va morir Erik Satie (1925), els seus amics van flipar en entrar a l'habitació on havia viscut els darrers anys, desordenada, plena dibuixos, partitures, vestits de vellut, una col·lecció de paraigües, cartes... i entre tot, el retrat fet per la Suzanne. Ella li va inspirar les "[Danses Gothiques](#)" i de la que escrivia "tout son être, ses beaux yeux, ses mains douces et ses pieds minúscules". La tristesa davant l'abandonament per Suzanne, després d'un curt idil·li de cinc mesos, el va fer compondre "[Vexations](#)" obra que no va ser descoberta, igual que el retrat, fins que es va obrir aquella habitació.

Madeleine Valadon després de ser model del pintor Renoir, ho va ser de Toulouse-Lautrec. Els dos es van fer molt amics, ella va ser la primera en comprar-li uns esbossos que va utilitzar per donar a conèixer l'encara desconegut pintor, ell li va ensenyar a pintar, afició que ja havia despertat quan estava amb Renoir. Toulouse-Lautrec també li va suggerir que adoptés el nom artístic de Suzanne, amb el que a partir de llavors serà coneguda.

Quan Suzanne ja dominava els pinzells, Toulouse-Lautrec va animar-la a dur els seus esbossos a Degas, aquest en veure'ls va dir "sí això és veritat, ets un dels nostres". Ella sempre recordarà aquell dia com un dels més feliços de la seva vida.

En aquell París de finals de segle, el barceloní Miquel Utrillo feia espectacles d'ombres xineses en dos locals, l'Auberge du Clou i a le Chat Noir, on Erik Satie acompanyava la funció amb el piano, i allà estava Santiago Rusiñol, amic d'Utrillo, per retratar el músic francès.

Suzanne Valadon amant intermitent d'Utrillo, que compartia amb altres, especialment amb el banquer Paul Mosis, freqüentava els locals i es va enamorar de Satie (1893), atreta per aquell músic i compositor tímid i estrofolari, iniciant una relació amb ell. Una relació a tres, sovint se'ls veia passejar junts a Suzanne, Satie i Mosis. Però Mosis es va cansar de la situació i li va dir a Suzanne que renunciés a Satie, ella es va negar i per moments va deixar a Mosis i es va mudar a viure a prop de Satie. Així i tot no trigaria a veure's de nou amb Mosis, i llavors va ser Satie el que li va dir que deixés al banquer, i Suzanne també es va negar i va anar finint la relació amb el compositor.

Suzanne Valadon s'havia enamorat de Satie, però no estava disposada a renunciar a la seva llibertat, practicava allò que ara s'anomena poliamor i que sempre molta gent ha volgut practicar, però sovint s'han trobat un Mosis o Satie per davant.

A Satie la ruptura el va deixar desolat, i que se sàpiga mai més es va tornar a enamorar...

Referències

Diamand-Rosinsky, Thérèse. (2005). *Suzanne Valadon*, París: Flammarion.